Nr. 144 SOSNOWIEC sobota dnia 29 czerwca 1918 roku. Rok XIII.

KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik społeczny, polityczny i literacki. Wychodzi codziennie z wyłączeniem dni poświątecznych.

Od Wydawnictwa

Z powodu wysokich cen papieru, materjałów drukarskich oraz robocizny Wydawnictwo zmuszone jest od 1-go lipca r. b. podnieść przedpłatę za „Kurjer Zagłębia" do marek **2** miesięcznie z odnoszeniem do domu.

Rada Stanu.

(Drugie posiedzenie).

Wśród znacznie większego zainteresowania rozpoczęło się drugie z rzędu posiedzenie Rady stanu. Ogromne zaciekawienie budził krążący przed posiedzeniem „komunikat" o treści tak sensacyjnej, że aż nieprawdopodobnej. Tę sensację złagodził jednak zaraz następnie wyrywany z rąk do rąk list p. Studnickiego o wystąpieniu ze Stronnictwa Państwowego.

W kuluarach był obecny b. prezes Koła polskiego ks. Andrzej Lubomirski. Ks. Zdzisława Lubomirskiego widziano przysłuchującego się pilnie obradom.

Posiedzenie rozpoczęło się o godz. 4 m. 20.

Przystąpiono do porządku dziennego.

Głos zabrał prezydent ministrów dr. Steczkowski.

Deklaracja rządu.

(W skróceniu))

Wysoka Rado!

Obecny rząd, że staraniem jego będzie powołać do życia jaknajrychlej Radę stanu dla utrwalenia przede wszystkiem ordynacji wyborczej dla sejmu i ustawy wojskowej.

Wykonanie tej zapowiedzi natrafiło jednak na trudności natury formalnej i rzeczowej, zdawało się, iż należy czekać wyniku pertraktacji z władzami okupacyjnemi w przedmiocie obejmowania administracji państwowej przez Rząd Polski.

Rokowania te nie zostały wprawdzie jeszcze całkowicie ukończone, ale postąpiły tak daleko, że tworzą dostateczną podstawę dla prac tej Wysokiej Izby.

Sprawa tworzenia wojska stanęła na martwym punkcie, mimo to Rząd postanowił złożyć do laski marszałkowskiej po uzyskaniu wstępnej zgody władz okupacyjnych projekt ustawy wojskowej w przeświadczeniu, że współdziałanie Rady stanu w tej pierwszorzędnej doniosłej sprawie, przyczyni się do jego pomyślnego załatwienia.

Sprawa przejmowania władz postąpiła o tyle naprzód, że decyzję, na tych konferencjach powzięte, uzyskały już zatwierdzenie ze strony centralnych władz w Berlinie i Wiedniu.

Oddanie administracji politycznej i skarbowej władze okupacyjne odkładają natomiast do chwili, gdy rząd dysponować będzie odpowiednią ilością wyszkolonych kandydatów na urzędników. W naszem przekonaniu, wobec poczynionych w tym kierunku przygotowań, mogłoby to nastąpić jeszcze w ciągu bieżącego roku, dopóki nie nastąpi rozstrzygnięcie polityczne i uregulowanie stosunku Państwa Polskiego do mocarstw centralnych, rozbudowa Państwa jest trudną i w wysokim stopniu utrudnia rozwinięcie programowej akcji w kierunku administracyjnej, wojskowej, gospodarczej i finansowej rozbudowy naszej państwowości.

Jest to tembardziej ubolewania godne, że stoimy wobec konieczności rozwiązania trudnych problemów, wywołanych stanem gospodarczym kraju, jego potrzebami na najbliższą przyszłość. A uczynić to może tylko Rząd, będący w posiadaniu pełni władzy i odpowiedniego aparatu państwowego.

Zwróciliśmy się więc jeszcze w miesiącu kwietniu r. b. do Rządów obu mocarstw centralnych z piśmienną notą, w której przedstawiliśmy nasz pogląd na to, co pod względem terytorjalnym, politycznym i gospodarczym w przymierzu z mocarstwami centralnemi uważamy dla przyszłości naszego Państwa za konieczne. Proponowaliśmy przytem, aby pertraktacje w tym przedmiocie zostały przy naszem współudziale jaknajrychlej wdrożone i przeprowadzone. Na tę notę otrzymaliśmy dopiero co odpowiedź od p. kanclerza Rzeszy.

P. kanclerz zapewnia nas, że ostateczne rozstrzygnięcie nie nastąpi bez porozumienia się z właściwemi organami polskiego narodu. Na takiem samem stanowisku stoi również kierownictwo spraw zewnętrznych Monarchji austro-węgierskiej.

Ministerjum skarbu zażąda w najbliższym czasie upoważnienia do przeprowadzenia odpowiedniej operacji kredytowej w celu uzyskania funduszów na akcję reemigracyjną oraz na subwencję dla naszych instytucji opiekuńczych i ratowniczych, zwłaszcza w kierunku opieki nad dziećmi. Wysokiej Radzie przedłożone zostanie zamknięcie rachunkowe za rok 1917 i budżet na najbliższy okres administracyjny. Toż samo ministerjum przedstawi wniosek co do koniecznych zarządzeń w dziedzinie walutowej.

Z zakresu działania ministerjum rolnictwa i dóbr koronnych wniesiony projekt ustawy o organizacji urzędów ziemskich dla spraw komasacji, regulacji służebności, podziału wspólnych pastwisk itd., o państwowym banku, mającym na celu udzielanie kredytu parcelacyjnego i meljoracyjnego wreszcie projekt ustawy rybackiej.

Ministerjum przemysłu i handlu przygotowało już i przedłoży do ustawodawczego traktowania ustawy o urzędzie patentowym, o patentach na wynalazki, o ochronie znaków towarowych, o ochronie rysunków fabrycznych i modeli, wreszcie o miarach i wagach.

Ze strony ministerjum sprawiedliwości wpłyną projekty do ustaw o ochronie lokatorów, o rejestrze firmowym, o nadmiernem podwyższaniu cen i o sądach dla nieletnich.

Ministerjum wyznań religijnych i oświecenia publicznego złoży projekty ustaw regulacji płac nauczycieli publicznych szkół elementarnych, o dotacjach państwowych dla gmin na potrzeby szkolnictwa początkowego, o powszechnem nauczaniu, o seminarjach nauczycielskich, o szkołach średnich, o stabilizacji uniwersytetu i politechniki i o ochronie zabytków przyszłości.

Wreszcie złoży projekty uregulowania stosunku do państwa rzymsko-katolickiego, wyznań ewangelickich i wyznania mojżeszowego.

Ministerjum zdrowia publicznego opieki społ. i ochrony pracy przeprowadziwszy już organizację opieki państwowej nad dzieckiem i matką, złoży liczne projekty.

Będzie tedy zadaniem Wysokiej Rady nietylko stworzyć warunki dla zwołania Sejmu, którego kompetencji zastrzeżone być winny tak konstytucja, jak i ostateczna ratyfikacja ewentualnych umów o międzynarodowem znaczeniu.

W szczególności ministerjum spraw wewnętrzych przedłoży Wysokiej Radzie projekt ustaw o zarządzie, Królestwa Polskiego, o radach gminnych, o nadawaniu obywatelstwa polskiego, o skarbowości związków komunalnych, o przepisach budowlanych dla wsi i miast o regulacji miast oraz statut ustroju gmin miejskich i wiejskich.

Smiem imieniem Rządu prosić o podjęcie tej ustawodawczej pracy ufając, że wszystko co zmierza ku dobru narodu i państwa, znajdzie w Wysokiej Radzie gorące i pełne gorliwości obywatelskie poparcie.

Pozwólcie Szanowni Panowie, że zakończę słowami, które rozbrzmiewa

ły 130 lat temu: „Czas to jest właściwy, a daj Boże, żeby nie ostatni, z którego nam korzystać należy. Bo wiadome są wszystkim okoliczności, w jakich zostajemy, bo powszechny głos mnie naucza jako wszyscy narodu obywatele pragną polepszenia stanu jego".

Ważne narady z prezydjum Koła polskiego.

WIEDEŃ, „Polnische Nachrichten" donoszą: Wczoraj przybył minister rolnictwa hr. Sylva Tarouca do sali obrad Koła polskiego, aby konferować z prezydjum Koła polskiego. W konferencji, która się rozpoczęła około godziny 12 w południe i trwała do godziny 1 i pół po poł., wzięli udział ze strony prezydjum Koła polskiego prezesa dr. Tertil i posłowie: dr. German imieniem grupy demokratycznej, hr. Lasocki imieniem polskiej partji ludowej oraz dr. Steinhaus imieniem grupy konserwacyjnej. Na konferencji omawiano szczegółowo położenie parlamentarne. przyczem dr. Tertil szczegółów uzasadniał stanowisko Koła polskiego. Na konferencji obecny był także minister Twardowski.

W kierujących kołach polskich widoki rozwikłania sytuacji parlamentarnej osądzone są korzystnie.

Konferencja północna.

KOPENHAGA. Wczoraj rozpoczęła się tu konferencja trzech państw skandynawskich.

Ostatnie wiadomości.

Sosnowiec, dnia 28 czerwca

Armja polska we Francji.

FRANKFURT. „Frankf. Ztg." na podstawie telegramu agencji „Havasa" donosi, że prezydet rzeczyposp. francuskiej wręczył w obecności ministra spraw zewn. i członków parlamentu pierwszej armii polskiej sztandary, ofiarowane tej armii przez miasta Paryż, Verdun i Belfort.

Posłuchanie parlamentarzystów u cesarza.

WIEDEŃ, Cesarz przyjął na specjalnych posłuchaniach posłów Ofnera, Seitza, Rennera, Tusara, Staneka, Faidutti, Isopeskul - Grekula, Petruszewicza i Koroszeca,

Nad Piave.

HAGA 28 czerwca. „Hollands Neubureau" donosi z Londynu:

W kołach dobrze poinformowanych są bardzo rozbieżne zdania co do dalszego rozwoju wypadków nad Piawe. Przeważa przekonanie, że Włochom wcale nie uda się dobrze wyzyskać odwrotu austrjackiego. Składają się na to trudności terenu i brak połączeń tyłowych. Te trudności są takie same dla Włochów jak przedtem były dla Austrjaków' Mimo to spodziewają się, wezbrana Piave wkrótce opadnie, wówczas zaś położenie Włochów znacznie się polepszy.

Nowy plan generała Focha.

BERLIN 28 czerwca. „Vossische Ztg." pisze: Od kilku dni prasa angielska i francuska mówi wiele o nowym planie generała Focha.

Admirał Hintze.

CHRYSTJANJA 28 czerwca. Poseł niemiecki admirał v. Hintze wyjechał dziś zrana do Berlina.

W. ks. Michał na czele Syberji.

MOSKWA. B, kor. Wedle doniesień dzienników wielki ks. Michał Aleksandrowicz stanął na czele nowego rządu syberyjskiego i wydał manifest do narodu rosyjskiego. Wzdłuż kolei Syzrań-Wiazma ustawiono silne wojska czeskie i kozackie. Familję carską miano przewieźć do Permy. Miejsce pobytu byłego cara jest niewiadome. Mnożą się wiadomości, że został on zamordowany w Jekaterynburgu.

Śmierć Aleksego.

SZTOKHOLM, 28 czerwca. Podług doniesienia z Petersburga utrzymuje się tam uporczywie pogłoska o zamordowaniu cara w pociągu, który odszedł ze zdobytego przez Czechów i Słowaków Ekaterynburga. Syn jego Aleksy zmarł podobno po dłuższej chorobie

Rząd rosyjski oświadczył, że pogłoska o zamordowaniu cara wymaga jeszcze potwierdzenia.

Kiereński.

ROTTERDAM 28 czerwca. Kiereński przybył do Londynu.

Związek narodów Wilsona.

BERLIN, 28 czerwca. „Vossische Ztg." donosi z Rotterdamu:

„Daily News" donosi z Nowego Jorku, że w Waszyngtonie panuje przekonanie, że wskutek odwrotu Austrjaków na froncie włoskim wojna i na zachodnim froncie wkrótce się skończy.

Wilson jest zdecydowany celem przeprowadzenia swojej idei stworzyć związek narodów z Niemcami, jako jednym z jego członków.

W Waszyngtonie oczekują niemieckich propozycji pokojowych także odnośnie do Belgji, Alzacji, Lotaryngji i Trjestu.

Udział Brazylji w wojnie.

ROTTERDAM, 27 czerwca. Reuter donosi z Londynu:

Admirał de Mattos przewodniczący misji brazylijskiej marynarki w Europie, bawiący tu już od lutego, w rozmowie wypowiadał się o udziale Brazylji w wojnie powszechnej.

Brazylja powitała wypowiedzenie wojny z entuzjazmem. Zaraz z wybuchem wojny skonfiskowała Brazylja 33 okręty o pojemności 250,000 ton i odstąpiła je Francji. Także do Francji wysłała Brazylja swych lekarzy,

Śnieg.

ZURYCH 28 czerwca. Z Madrytu donoszą, że w Pirenejach upadł śnieg silny, temperatura obniżyła się poniżej zera o 10 stopni.

Śląsk i kwestja polska.

BERLIN 28 Jak się dowiadują „Śląskie wiadomości gospodarcze w najbliższym czasie nadprezydentowie i prowodyrzy ziemscy prowincji śląskiej, poznańskiej, zachodnich i wschodnich Prus będą mieli okazje przedstawić ministrowie spraw wewnętrznych życzenia i dążenia zastępowanych przez nich części kraju w sprawach gospodarczych i uregulowanie wschodnich spraw.

Wyjazd kanclerza do głównej kwatery.

BERLIN 28 Jak donosi „Mor. Post": Podróż kanclerza do głównej kwatery nie stoi w związku z wydarzeniami ostatniej doby. A zatem nie odnosi się do przesilenia Külmanna.

Lądowanie kontr-rewolucjonistów.

BAZYLEA 28. W jednym z portu Czarnego morza wylądowało 3000 kontrrewolucjonistów. Lądowanie odbyło się pod opieką krążownika, torpedowca i łodzi podwodnej.

Zamordowanie cara.

DARMSTAT 22 czerwca Zamordowanie cara rosyjskiego według informacji przybyłych do Darmsztadu potwierdza się.

600,000 amerykan na linji bojowej.

AMSTERDAM, 28 cz. Amerykański sekretarz wojny Baker zawiadamia, że obecnie jest we Francji 900000, amerykan z których około 55 do 70 procent, to jest około 600 tysięcy znajduje się na linji bojowej.

Komunikat niemiecki.

BERLIN 28 czerwca Ożywiona walka artylerji nieprzyjacielskiej po obu brzegach rzeki Lys. Nad brzegami Somme i Aisne potyczki piechoty. Nasi lotnicy zestrzelili wczoraj 30 nieprzyjacielskich latawców 1 balon na uwięzi. Kapitan Berthold zdobył 37 Leitnant Sowentbard 29 Runck 26 i 27, latawiec.

Sprawozdanie z Kursów Pedagogicznych P. M. S.

Zarząd P. M. S. w Sosnowcu zorganizował za pozwoleniem p. Inspektora Szkolnego Okręgu Sosnowieckiego Kursy Pedagogiczne, które trwały od 15-ego lutego do 1 czerwca r. b. Wykłady odbywały się 4 razy tygodniowo po 2 godziny. Wykładów z dziedziny pedagogiki odbyło się 15 godzin z dydaktyki 10 godzin, z historji wychowania 24 godziny. Przedmioty te wykładał ks. Wajzler, dyrektor seminarjum w Zawierciu. Psychologji wychowawczej 11 godz. wykładał p. Lipiński. Prawoznastwa 11 godz. wykładał p. sędzia Forelle.

Lekcji wzorowych odbyło się 10 godz. Metodyki przedmiotów 10 godz.

Początkowo na Kursy Pedagogiczne uczęszczało 132 osoby, z których do końca wykładów pozostało 81 osób.

Po ukończeniu Kursów pedagogicznych słuchacze otrzymali świadectwa. Komitet Kursów przyznał 55 świadectw osobom pracującym w szkolnictwie i 20 osobom pragnącym w przyszłości pracować w zawodzie nauczycielskim, 6 osób otrzyma świadectwa po okazaniu świadectw z ukończenia 4 klas.

Na Kursach była pobierana opłata od słuchaczy. Osoby pracujące w zawodzie nauczycielskim płaciły po 5 m. miesięcznie. Osoby nie pracujące w szkolnictwie po 10 mk. miesięcznie.

Z opłat wpłynęło 1818 m. Koszta prowadzenia Kursów wyniosły 1804 m. 95 f. pozostałe 13 mk. 5 f. przesłano do kasy P. M. S. Świadectwa z wysłuchania Kursów są do odebrania w kancelarji Rady Szkol. Okr. Starososnowiecka 12, codziennie od 10 i pół. do 1-ej do 3 lipca. Następnie wydawane będą we wrześniu.

Wiadomości kościelne.

Jutrzejsza uroczystość.

Jutro przypada uroczystość św. Piotra i Pawła, ustanowiona na pamiątkę przeniesienia ciała obu apostołów z katakumb i pogrzebania na miejscu, gdzie obaj męczennicy krwią przypieczętowali wiarę w Chrystusa Pana.

W tym roku dzień św. Piotra i Pawła będzie dla nas podwójnie uroczysty, albowiem stosownie do orędzia Ojca św. w dniu tym odbędą się uroczyste modły o pokój, odprawione we wszystkich świątyniach katolickich po Sumie.

W orędziu swem jednakże Ojciec św. zwraca się nietylko do Duchowieństwa ale zarówno do wszystkich wiernych synów kościoła z ojcowskiem wezwaniem, aby wraz z kapłanami połączyli swe modły gorące o zakrólowanie na ziemi pokoju i sprawiedliwości Bożej. To też nie wątpimy, że na uroczystość powyższą przybędą cechy i stowarzyszenia ze sztandarami, tudzież liczne tłumy wiernych.

Porządek nabożeństw.

Jutro, w uroczystość św. Piotra i Pawła, oraz w niedzielę porządek nabożeństw w sosnowieckim kościele parafjalnym następujący: Msze św. o g. 6 i 9-ej. Suma o 11 i Nieszpory o 3 po południu.

W parafji Niepokalanego Poczęcia Panny Marji (Nowy Sielec) jutro i w niedzielę pierwsza Msza św. o 7 i pół rano, druga o 9-ej, Suma o 11-ej i Nieszpory o 4-ej po południu.

Z parafji Pogońskiej.

Jutro, w sobotę, pierwsza Msza św. odbędzie się o godz. 5-ej rano, druga zamiast o 9 o 8 rano. Uroczysta Suma o 10 i pół rano. W niedzielę prymarja o 7, druga msza o 8 m. 45, Suma o 10 i pół rano. Nieszpory o 3-ej i pół po południu.

Porządek nabożeństw w kościele Będzińskim.

W sobotę w uroczystość Ś-go Piotra i Pawła, oraz dnia następnego w niedzielę porządek nabożeństw w tutejszym kościele parafjalnym następujący: Msze św. o godz. 7, 8 i pół, 9 m. 15; suma o 11 i nieszpory o 3 i pół po południu.

Z dnia na dzień.

Z Sosnowca

Dnia 28|VI.

— Od Redakcji. Z powodu przeniesienia zakładów i maszyn drukarskich Kurjera Zagłębia na nowe siedlisko, być może, iż w poniedziałek dnia 1-go lipca dziennik nie wyjdzie. Redakcja jednak dołoży wszelkich starań, żeby nie nastąpiła przerwa w wydawnictwie. Uprzedzamy jednakże naszych czytelników, aby ich przygotować wrazie niemożebności doprowadzenia do skutku naszych zamiarów.

— Z Sekcji Wieś dla dzieci R.M.O. W dniu 20 b. m. zapisy dzieci na kolonje letnie zostały zamknięte. Ogółem zakwalifikowano przez lekarzy w Sosnowcu 1554 dzieci szkół miejskich i pozamiejskich, których wyjazd na wieś jest konieczny lub bardzo pożądany.

Partje dzieci po kilkadziesiąt pod opieką ochroniarek opuszczają Sosnowiec dwa razy tygodniowo. Najbliższy wyjazd przewidziany jest w środę dn. 3 lipca r. b.

— Zabawa w parku sieleckim. Przypominamy, że jutro dnia 29 b. m. w parku sieleckim wielka zabawa urządzona staraniem Straży ogniowej ochotniczej.

— W sprawie statutów cechowych. Nowoutworzone cechy i związki zatwierdzone przez władze okupacyjne mają statuty oparte w głównych zarysach na Ustawie cechowej z dnia 31 grudnia 1816 i nimi się posiłkują.

W niektórych dawniejszych cechach i związkach szczupłe co prawda grono członków poczęło wyrażać swe niezadowolenie i debatować nad tem, ażeby nowoopracowane statuty były podporządkowane pod statut cechów z roku 1816 a więc rozszerzone.

— Z cechu fryzjerów. W dniu 25 b. m. w lokalu Gospody Mieszczańskiej odbyło się kwartalne posiedzenie majstrów tego cechu na którem między innemi sprawami ustalono porządek otwierania i zamykania zakładów fryzjerskich. W dnie powszednie zakłady winny być otwarte od godziny 8 rano do 6 wieczorem w dnie poprzedzające święta i niedziele od godziny 8 rano do godziny 10 wieczorem, w niedzielę i święta od godziny 7 rano do 5 pp. Zebraniu przewodniczył starszy Cechu p. Niepielski i podstarszy p. Stanisław Drążkiewicz, sekretarz p. Bączek.

— Okólnik ministerjum sprawiedliwości. Sądy polskie otrzymały okólnik ministerjum sprawiedliwości treści następującej: podczas wchodzenia na salę sądową kompletu sądzącego a więc sędziów i ławników, powstają ze swych miejc wszyscy znajdujących się na sali nie wyłączając członków urzędu prokuratorskiego, tudzież sekretarzy i podsekretarzy wszystkich sądów. Podczas odbierania przysięgi wstają wszystkie osoby na sali sądowej obecne, nie wyłączają kompletu sądowego, Komplet sądzący a więc sędziowie i ławnicy, siedzą przy ogłaszaniu sentencji wyroku, względnie wyroków umotywowanych wszystkie zaś inne osoby, nie wyłączając członków urzędu prokuratorskiego i sekretarzy względnie podsekretarzy powstają ze swych miejsc i słuchają wyroku stojąc".

— **Zaraza na drzewa owocowe.** Dowiadujemy się od ogrodników i właścicieli sadów, że drzewa owocowe osobliwie gruszki nawiedziła jakaś zaraza, albowiem zawiązki owoców schną i spadają, a liście czernieją, pozostawiając ślady jakiegoś robactwa.

— **Występy operetki.** Jutro, w sobotę, zespół artystyczny p. Henryka Czarneckiego wystawia operetkę w 3 ch aktach Walter Kolo p. t. „Baron Kimmel" w niedzielę słynna operetka Niedbala „Polska krew". Ostatnie trzy przedstawienia odbędą się w poniedziałek, wtorek i środę.

Sądząc po pierwszych występach, należy się spodziewać, że każde przedstawienie cieszyć się będzie wielkiem powodzeniem wśród miejscowej publiczności.

Z teatru Zimowego.

Pierwszy występ operetkowego zespołu p. Henryka Czarneckiego wypadł pod każdym względem wybornie, jednając sobie powszechne uznanie publiczności.

Oczywiście do powodzenia operetki przyczynił się w znacznej mierze p. J. Redo, ów pełen wdzięku i elastycznej ekspresji operetkowy filar teatru „Nowości". Nic dziwnego więc, że „Księżniczka Czardasza" pomimo że grana była na tejże scenie parę miesięcy temu, wzbudziła powszechne zainteresowanie wśród publiczności, która wypełniła teatr po brzegi.

Operetka odniosła tym większy sukces, iż p. Redo miał doskonałą partnerkę w osobie p. Celińskiej, wykonawczyni tytułowej roli Sylwji Varescu. Sceniczny wdzięk i żywy temperament w połączeniu z wybitnem uzdolnieniem wokalnem złożyły się na sympatyczną sylwetkę węgierskiej śpiewaczki — „księżniczki czardasza", której zgrabną rączkę po wielkich tarapatach zdobył pełen liryzmu i szlachetności młody książę Edwin (p. Józefowicz).

Z ról charakterystycznych na pierwszy plan wysunęła się wytwornie plasająca postać księcia Lipert Wylerschein, którego rolę z bajecznym humorem odtworzył p. A. Piekarski.

Wykonawcy pomniejszych ról wywiązali się bez zarzutu. Całość chlubnie świadczy o umiejętnej i starannej reżyserji, spoczywającej w rękach p. Tadeusza Wołowskiego.

Na zaszczytną wzmiankę zasługuje również wyborna orkiestra 100 c. i k. krakowskiego pułku piechoty.

B.

Z Będzina.

✝ **Z posiedzenia Rady miejskiej.** Na ostatniem posiedzeniu Rady miejskiej ustalono pozycje budżetowe wypadków tyczących się działów aprowizacji miasta czyli utrzymania wydziału mącznego, 1) szpitalnictwa t. j, szpitala chorób zakaźnych przy ul. Sieleckiej, 3) domu izolacyjnego przy ul. Przecznej na przedmieściu „Warpie" łącznie z utrzymaniem aparatu dezynfekcyjnego, 4) utrzymanie personelu policyjnego, lokali komisarjatów i policyjnych, 5) lokali poczty, kasyna, władz wojskowych, 6) pożarnictwa i 7) oświetlenie miasta poczem przystąpiono do działu cechowego. Posiedzenie rozpoczęło się o godz. 5 po południu i zamknięto o godz. 11 wieczorem wobec spóźnionej pory przewidziany porządkiem dziennym wybór ławnika, odroczono do następnego posiedzenia.

✝ **Urzędowy spis ludności.** Przed kilkoma dniami funkcjonarjusze policji dokonywali spisu mężczyzn urodzonych w 1897 roku obecnie dokonywają spisu głow rodzin z zaznaczeniem ilości członków i miejsca zamieszkania.

✝ **Sprzedaż kartofli.** Chrześcjański komitet aprowizacyjny po otrzymaniu wagonu kartofli od czwartku rozpoczął sprzedaż lecz są one na pół zgniłe, a prócz tego nabywca otrzymuje masę różnych śmieci. Po odrzuceniu tej domieszki i zgniłych z zakupionych ziemniaków pozostaje zaledwie 30% zdatnych jeszcze do użytku.

Z Wojkowic Komornych.

W sobotę dn. 29 b. m. odbędzie się w Wojkowicach Komornych wielka zabawa na cel Straży ogniowej. Na program złożą się: loterja fantowa, czarodziejska sadzawka, confetti, huśtawki, poczta. Ponadto odbędą się wyścigi cyklistów. Na miejscu bufet zaopatrzony w zakąski i napoje. W razie niepogody zabawa odłożona będzie na niedzielę dn. 30 b. m.

Przedpłatę na „Kurjer Zagłębia" oraz ogłoszenia i roboty drukarskie przyjmuje Wiktor Kowalik. (Czytelnia)

Opodatkujcie się pod hasłem: „Ratujmy dzieci!"

Redaktor odpowiedzialny JOZEF OSKOLSKI. Wydawca ANTONI MAZURKIEWICZ. Drukarnia „KURJERA ZAGŁĘBIA" ul. Dęblińska Nr. 1.

Za pozwoleniem cenzury niemieckiej.

Nr 94 SOSNOWIEC piątek dnia 26 kwietnia 1918 roku Rok XIII.

KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik społeczny, polityczny i literacki. Wychodzi codziennie z wyłączeniem dni poświątecznych.

PRZEDPŁATA. W Sosnowcu bez odnoszenia do domu kwartalnie Mk. 4,50, miesięcznie 1,50 z odnoszeniem do domu oraz w kantorach i księgarniach kwartalnie 5,25, miesięcznie 1,75 Pocztą w okupacji Niemieckiej kwartalnie 4.50 miesięcznie 1.50 Pocztą w okupacji Austrjackiej kwartalnie kor. 7.50 miesięcznie 2.50.

OGŁOSZENIA Za jeden wiersz petitu lub jego miejsce przed tekstem Mk. 1.80, po tekście III str. 85 fen. Nadesłane w tekście Mk. 2.00. Zwyczajne ogłoszenia za wiersz petitowy na IV stronie 60 fen. Drobne ogłoszenia za wyraz 10 fenigów.

Adres Redakcji i Administracji: SOSNOWIEC, ul. Deblińska Nr. 7.

Adres dla depesz: „KURJER" — SOSNOWIEC.

Redakcja i Administracja otwarta od 8-ej rano bez przerwy do 7-ej godz. wiecz. W niedziele i święta od 9-ej do 11-ej rano.

PRENUMERATĘ i OGŁOSZENIA przyjmują nadto wszystkie kantory ogłoszeń, księgarnie, agentury w kraju i zagranicą.

Ś. † P.

Stasia Arctówna

Uczennica VII kl. Gimnazjum P. M. S. w Sosnowcu.

Z[...] b. m.

O bolesne[...] [...]iadamiają pogrążone
w smutku [...]nice kl. VII.

BACZNO[...]

Właściciela tut[...]
uprasza się tą dr[...]
i przyzwoite trak[...]
wyzbycia się swy[...]
właściwych i trak[...]
zakładu, jak przy[...]
ciela i obywatela.

762 St[...]

Z Ame[...]

Nie wiele wieści [...]
z drugiej strony oce[...]
się przedrą przez ki[...]
nadzwyczaj charakte[...]
znamienne światło na[...]

Z wieści tych wn[...]
jakiś dziwny szał op[...]
mieszkujący Stany [...]
rych udział w wojni[...]
z każdym dniem się [...]

Posiadamy w Eu[...]
zoną z trzech narod[...]
carja. Niemcy, Wł[...]
tam w takiej zgodzie [...]
się tego kraiku mow[...]

Ale Stany Zjedn[...]
nych narodów się sk[...]
cami tej olbrzymiej [...]
najróżnorodniejszego [...]
i w dodatku należąc[...]
jakie znajdują się [...]
Mimo to zgoda i za[...]
je się płynąć jakby [...]
wypływał. I tak jest, [...]
nowania praw każdego człowieka, miłującego wolność.

I ta wolność, która wiąże wszystkich w jeden naród jest tym właśnie orłem co niesie gałązkę oliwną, ale również pobudza zapał i zdwaja energję.

Depesze ostatnie przynoszą nam doniesienia nowojorskiej gazety „Times", że w Chicago odbyło się zebranie, w którem uczestniczyło 1,500 osób płci obojga, należących do 75 narodowości. Zebranie złożyło deklarację lojalności St. Zjednoczonych i powzięło postanowienie ślubowania, aby dopomódz prezydentowi Wilsonowi wszelkiemi siłami do przeprowadzenia wojny.

Wilson otrzymawszy te życzenia wiecowe nadesłał telegram, w którym powiada:

[...]rętsze życzenia temu nie-
[...]raniu i pragnę dać wyraz
[...]e ludzie wszystkich na-
[...]prezentujących tak wiele
[...]łów ziemi, zebrali się w
[...]a Ameryce i jej ideałom
[...]ci".

[...]go rozumne ustawy i pra-
[...]cić mogą.

[...] samych wiecach i obja-
[...]tycznych spoczywa siła
[...]ki. Ona umie, idąc ramię
[...]racować również intensy-
[...]e.

[...]nia najwięcej okrętów bu-
[...]a.. Potrzeba było tylko
[...] czasu, aby Ameryka
[...] się na największy war-
[...]y w całym świecie.

[...] Glosgow Heralda" z dnia
[...]wiadczył kontroler budo-
[...] Stanach Zjednoczonych,
[...]y, co następuje:

[...] stanie się największem
[...]morskiem na świecie. Po-
[...]cnie 118 warsztatów dla
[...]ów stalowych, a dalszych
[...]dowie. Budujemy teraz
[...]ów stalowych niż Anglja.
[...]z wątpienia, przeznaczeni
[...] stać się jednym z naczel-
[...] budujących okręty. Sta-
[...]lekką okrętowego przemy
[...]ego".

[...] teraz do cyfr.

[...]prowadzonym ograniczc-
[...]zowym i redukcji żeglugi
[...] zastosowywania środków
[...]nia tonażu państw neutral-
[...]ają Stany Zjednoczone o-
[...] dyspozycji o 276,266 ton
[...]rzewozu wojska i amunicji
[...] Stany Zjednoczone zare-
[...]do celów transportowych
[...]okrętów.

Według doniesień „Daily Telegraphu" obecnie przekracza wywóz wojsk amerykańskich najśmielsze przygotowania. Transport żołnierzy odbywa się raźnie i bez dawniejszego zamieszania.

I nic dziwnego! Dotąd bowiem mają Stany Zjednoczone w tej chwili 2,762.000 ton przeznaczonych do przewozu wojsk. Ponadto dochodzi jeszcze teraz 471.000 ton wziętych Holandji i 250,000 ton zaofiarowanych przez Japonję.

Pod koniec maja Stany Zjednoczone będą rozporządzały 3,509,000 ton przewozowych.

Według zapowiedzi rządu amerykańskiego konstrukcja okrętów przyniesie Stanom w kwietniu, maju i czerwcu dwa razy więcej statków, aniżeli w styczniu, lutym i marcu.

Wobec tych danych Europa może się spodziewać, że z chwilą zawarcia pokoju, cała flota amerykańska stanie na jej usługi i zaleje ją nietylko przez przeciąg paru lat niewywożonem wytworem wszystkich gałęzi przemysłu, ale i zbożem, na które czeka ze zredukowanemi żołądkami cała Europa.

Dwa szwadrony ułan[...] wymordowa[...]

W Winnicy koło Niem[...]
terowany jest 5 pułk uł[...]
pusu Michaelisa.

Ułani w ostatnich ty[...]
leźli się w krytycznem [...]
stawali bez środków do [...]
statnie wyczerpały się z[...]
ponury wejrzał w ich k[...]
czas postanowili zarekwi[...]
w owych wsiach, przycz[...]
za nią pieniądze, unikaj[...]

Mimo cen wysokich, [...]
przez ułanów, chłopi ni[...]
odpowiedzieli odmownie. [...]
ludność wiejska tych w[...]
się w liczbie około 5000 [...]
jonych w cepy, widły, [...]
mioty i w dniu 15 kwie[...]
trzy szwadrony ułanów. [...]

Dwa z tych szwadro[...]
pierwszej chwili otoczyli [...]
bronili się z niezwyk[...]
strzelali dopóki starczył[...]
gdy ich zabrakło nawią[...]
pertraktacje.

Nastąpiła obustronna [...]
której ułani mieli złożyć [...]
„wolnym kozakom" m[...]
konwojowanie rozbrojon[...]
Winnicy. Kiedy ułani v[...]
złożyli broń, wówczas [...]
rzucił się na bezbronny[...]
widły i noże wybił ułan[...]
dronów do nogi. Baby v[...]
niu rzucały się na mord[...]
rały mundury i z pasją [...]
wydłubywania oczu trup[...]
cym.

Mordowanym dwom [...]
przyszedł z pomocą trz[...]
ten rychło podzielił los [...]
nie wieści donoszą, że [...]
dron wśród zaciętych w[...]
Winnicy, przez trzy dni [...]
koni, bez pożywienia [...]
ciężkiem położeniu.

Pewną ilość ciężko rannych z trzech pierwszych szwadronów, przewieziono do Niemirowa, gdzie ludność wywlekała ich ze szpitala i dobijała na ulicy. Rannym, których później dowieziono do szpitala, odmówiono przyjęcia jako cudzoziemcom.

Karty martyrologji narodowej zapełniły nowe nazwiska męczenników.

Padli: pułkownik Kunzman, rotmistrze: Niepokujczycki, Remiszewski.

Oficerowie: Sadowski, dwóch braci Węcławskich, Chamiec, Żurakowski, Hahn, Jabłoński, de Latour, Jarocki.

Padli szeregowcy: Kwiat młodzieży polskiej z obywatelskich rodzin Podola i z Królestwa, z której znaczny procent w charakterze ochotników wstąpił do pułku.

Ciężko ranni: oficerowie: Trzciński, Zaleski, Medyna, Miłkowski.

Rzeczy te są tak straszne, tak potworne, że dusza pragnie, by czemprędzej im zaprzeczono, niestety, jednak wszystko przemawia za tem, że relacje są autentyczne.

[...]nstracje [...]e czeskiej.

[...]l" zamieszcza z Pra-
[...]. m. następujące in-

[...]o się na wyspie So-
[...]nie, na którem prze-
[...]yli posłowie Sokol i
[...]h polityki czeskiej.
[...] Sokol, omawiał o-
[...]rnina, któremu wy-
[...]ieniem narodu czes-
[...]k mówić zaczął o a-
[...]go, wciągając w dy-
[...]rza niemieckiego, ko-
[...]ozwiązał zgromadze-

[...]gromadzenia ruszyli
[...]u Placu św. Wacława.
[...] dyrekcji policji ob-
[...]icyjną obelgami. Przed
[...]tą gęsią" zgotowano
[...] południowo-słowiań-
[...] Radic przemawiał z
[...]ów.

[...]zy przez demonstran-
[...]niami obrzuceni, wy-
[...]w. Część demonstran-
[...] się przed „Domem
[...]piewała tu pieśni czes-
[...]się pięściami i kijami.
[...]dziła kocią muzykę
[...] dziennika „Prager
[...]ro około godziny 7
[...]rzywróciła porządek.
[...]osób.

[...]ły kongres [...] na Ukrainie.

[...]lniach rządów Rady
[...]owie zwołany został
[...]ich żołnierzy Rosji w
[...] organizacji „żołnier-
[...]". Na odbycie kongre-
[...]zwolenie Rady cen-
[...]. Zaraz po rozpoczę-
ciu zostało jednak zebranie na rozkaz komendanta kijowskiego rozwiązane. Delegacja pod przewodnictwem żołnierza Vogla udała się do komendanta i prosiła go, aby swój rozkaz cofnął, komendant jednak przyjął delegację stekiem wyzwisk, twierdząc, że wszyscy Żydzi są wrogami niepodległej Ukrainy. Na dobitek kazał on przewodniczącego delegacji zaaresztować i rozstrzelać. Kiedy żydowscy członkowie Rady ukraińskiej dowiedzieli się o tem, zażądali od Generalnego Sekretarjatu wyjaśnienia w tej mierze. Sekretarjat zadowolił się odpowiedzią, że cała władza spoczywa obecnie w rękach komendanta wojskowego.

Walka domowa w Baku.

BERLIN, 19 czerwca. Petersburski korespondent „Neue Zuricher Zeitung" komunikuje, że w Baku i w wielkich centrach rosyjskiego przemysłu naftowego sroży się bez przerwy uporczywa walka domowa.

Japończycy lądują

HAGA. Biuro Reutera donosi z Tokio: „Z powodu zaburzeń w Swatowie wylądowały tam dn. 9 b. m. wojska japońskie".

Przygotowania Ameryki na ukończeniu.

LONDYN. (Reuter). „Observer" zamieszcza rozmowę swego korespondenta z lordem Milnerem w sprawie udziału Ameryki w wojnie. Lord Milner oświadczył, że okres przygotowań zbliża się ku końcowi.

Stan zbóż w Ameryce.

Z Nowego Jorku donoszą: Minister rolnictwa podaje do wiadomości że wydajność zboża wiosennego przewyższa przewidywaną wydajność o 20 do 30 proc, a zbiory zboża zimowego wynosić będą o 140 miljonów ton więcej aniżeli przewidywano poprzednio.

„Cieszcie

WIEDEŃ, 19
Oesterreicher!" -
wstępny artykuł
ter Zeitung", kt
pującemi gorzkie
„Bez parlam
szego kryzysu
parlamentu przy
tów w obiegu
ósmej pożyczki
mentu podczas
Bez parlamentu
pie dyskutuje
Austrja uzdolni
Bez parlamentu
padnie decyzja,
nowie spędzą
strzeleckich! Be
mian za to —
pozostanie nam

Po

GENEWA 1
oddani rządow
Clemenceau Br
lu zapobieże
sterjalnemu.

Scheide

HAGA 19.
z posłem Schei
niema prawa
z Scheidemane
spisan i jeden
do Londynu, d
Scheideman do

Niemiecko-p

WIEDEŃ 1
dr. Twardowsk
pracownikiem
widokach niem
mienia wyraził
dziei.
On powi
że niemieckie
krakowskie źle
sobie za ostro.
Dążenie d
niemcami i po
wiadające się pomyślnie.

Burian i sprawa pokoju.

BUDAPESZT 19. To nie propozycja pokojowa, ale żądanie aby zwróciła się na drogę rzetelnych i konkretnych układów, oraz jestto przypomnienie, że celów, które się nam nie nasuwają, nie chcemy urzeczywistnić na drodze gwałtu.

To wynurzenie hr. Buriana ma to doniosłe znaczenie, że jak utrzymuje p. Willr, są równocześnie wypowiedziane i w imieniu Niemiec.

Kontr-rewolucja rosyjska.

BERLIN 19 czerwca. Odezwa Lenina zmacnia protesty, które Cziczeri'n przeciwko koalicji ogłosi, co prowadzi do nieprzyjacielskiego zaostrzenia sprawy. Jeśli rządowi sowietów uda się tą burzę złamać, to będzie dla niego najważniejszą wygraną.

Lotnik francuski w Holandji.

AMSTERDAM 19 czerwca. Około Wilsingbu musiało wylądować dwuch lotników, którzy bombardowali jeden z fortów i tam zostali odpędzeni. Lotników internowano.

Powrót dzieci polskich z Ukrainy.

Na onegdajszem zebraniu zjazdu instytucji ratowniczych i dobroczynnych p. Leon. Rutkowski, delegat polski z Ukrainy, zakomunikował, że wkrótce przybędzie do Warszawy partja dzieci, pochodzących z Warszawy. Partia ta składa się z kilku tysięcy dzieci. Powstała więc konieczność przygotowania dla młodocianych uchodźców schronisk i zajęcia się umieszczeniem ich po wsiach.

S. p. Henryk Mojkowski.

Z Moskwy nadeszła wieść o zgonie ś. p. Henryka Mojkowskiego, literata, autora wielu prac literackich, nagrodzonych na konkursach, z których powieść dla młodzieży „Koledzy" cieszyła się niezwykłą poczytnością. Mojkowski na konkursie ogłoszonym przez łódzki dzien-
wój" zdobył drugą nagrodę
owelkę p. t. „Na czwartaku".

płynie życie w Krakowie.

kartkowego brak jest w Kra-
świąt wielkanocnych. Nato-
o jest chleba bezkartkowego —
n za kilo. Maleńki kawałe
basy do tego chleba lub do
za koronę kosztuje 3 marki i
W wędliniarni monopolowej
się kiełbasę po 35 koron za
czywiście, cena zgoła niemono-
Jest i mąka, owszem, ale po
za kilo. Są i jaja — po ko-
toś obliczył, że ubranie się
do głów kosztowałoby co naj-
siedem tysięcy koron! Bo
ików kosztuje przeszło 400 kor.,
przeszło tysiąc koron. Nie-
dziwa rewolucja cen...

w wysiedleniu górników polskich.

alizm wiedeński, dbający jak
oszych czasów o to tylko, aby
rze niemieckim prowincjom w
stale faworyzuje w obecnej
abryki zachodnio-austr., a tem
przemysł niemiecki, przesuwa-
robotników polskich w formie
zowania do prowincji zacho

domo, że wiele fabryk w Galicji
tego, że robotnicy polscy nie
rócić do kraju i do swych ro-
usi stać bezczynnie lub praco-
bardzo ograniczonym zakresie.
nie los podobnego przeniesienia
ód grozi 500 górnikom polskim,
pracowali dotychczas w kopalni
w Kętach pod Chrzanowem.
a została zalana, robotnicy są
— więc się ich przenosi na za-
choć setki fabryk w Galicji cze-
ęce robocze...
owie polscy powinni energicznie
temu zaprotestować.

Z dnia na dzień.

Z Sosnowca.

Dnia 19|VI.

— **Zebranie Rady miejskiej.** Przypominamy, że jutro dnia 20 b. m. o g. 7-ej wieczorem odbędzie się plenarne posiedzenie Rady miejskiej.

— **Zebranie Stow. właścicieli nieruchomości.** W nadchodzącą niedzielę dnia 23 go czerwca o g. 3 po południu odbędzie się w lokalu Tow. „Lutnia" przy ulicy Warszawskiej Nr. 5 ogólne roczne zebranie członków Stowarzyszenia z następującym porządkiem obrad:

1) Wybór prezydjum i odczytanie protokułu poprzedniego zebrania; 2) Sprawozdanie kasowe i z działalności Stow; 3) Budżet na r. 1918; 4) Wybór 4-ch członków zarządu i 3 ch komisji rewizyjnej i 5) wnioski. Zarząd Stow. uprasza pp. członków o liczne i punktualne przybycie.

— **Uruchomienie fabryki.** Dowiadujemy się, iż część fabryki wyrobów trykotowych i pończoch Schöna ma być wkrótce uruchomiona. Materjały mają być wyrabiane z papieru.

— **Ze związku lokatorów.** Zarząd związku lokatorów ze względu na otrzymane informacje na odbytem zjeździe w Lublinie, powołał do życia komisję porozumiewawczą ze Stowarzyszenia właścicieli nieruchomości, w skład której weszli pp.: Żórawski, Szczepkowski i Lewi.

— **Z cechów i związków.** Zarządy cechów i związków otrzymały od Rady Rzemieślniczej do wypełnienia kwestjonarjusze, dotyczące dodatnich i ujemnych stron prowadzenia obecnie rzemiosł i zawodów.

— **Przeszacowywanie budowli instytucji społecznych.** Z inicjatywy p. Inspektora szkolnego, wójci gmin występują do p. inspektora Ubezpieczeń Wzajemnych budowli od ognia o przeszacowywanie zabudowań szkolnych.

— **Samopomoc nauczycieli.** Wobec
wzrastającej z dnia na dzień
nauczyciele szkół miejscowyc
zaradzić złemu, utworzyli w ś
swojem komisję zakupów, zada
rej jest nabywanie w różnych
wościach artykułów żywnoś
nabiału, po sprowadzeniu któr
puje podział. Jak dowiaduje
stem taki w wielu wypadkac
się praktycznym, dając moż
wania po cenach możliwie
tykułów żywnościowych.

— **Trucie ryb.** Od pa
daje się zauważyć w przyleg
rzeki Brynicy stawach pływ
powierzchni wody nieżywe
nas informują nadbrzeżni
ryby te trują różne wałęsaj
zajęcia indywidua, wyrząc
niepowetowane straty zary

— **Wypadek.** Dziś przed
z domu przy ulicy Staroso
wypadła z okna pierwszego
cioletnia córeczka pisarza
go p. Stanisława Rutkowskie
był tak fatalny, że dziewcz
czyła życie na miejscu. We
rze dr. Falkowski i dr. Perel
dzili już tylko zgon. Strosk
com ślemy wyrazy współcz

Ze szkoły polskiej bę

W dniu 13 czerwca r. b
dorocznym zwyczajem w l
lonej" t. zw. „majówka szk
dzona przez nauczycieli
chrześcijańskich szkół miej
dzina na zakończenie roku
Zmęczona całoroczną
twa szkolna pod przewodni
nauczycieli z ogromną ra
szyła do lasu, gdzie s
dzień wśród wesołych pląs
gier i zabaw. Dobry nas
oprócz pięknej pogody, na

sać w wielkiej mierze temu, że dzieci były zaopatrzone w dostateczny posiłek. W tej najważniejszej sprawie dzieciom przyszedł z hojną swą pomocą miejscowy Zarząd Komitetu Żywnościowego dla ludności chrześcjańskiej m. Będzina, który bardzo przychylnie załatwił prośbę kierownika szkół miejskich i wyznaczył dla dzieci szkolnych, jak na dzisiejsze czasy bardzo hojną zapomogę w postaci chleba, cukru, herbaty i t. p.

To też nauczycielstwo szkół miejskich w Będzinie w imieniu dzieci szkolnych publicznie składa Szanownemu Zarządowi Komitetu Żywnościowego serdeczne podziękowanie za udzieloną pomoc, który, choć dopiero od niedawna działa na terenie m. Będzina, jednakże już zaznaczył swą działalność takim zaiste pięknym czynem.

Z Będzina.

+ **Zebranie parafjalne.** W d. 30 czerwca w biurze magistratu odbędzie się zebranie parafjalne, porządek dzienny przewiduje:

1) Obmyślenie funduszów na pokrycie zaległości składek asekuracyjnych z budynków, należących do parafji Będzin. Składka wynosi za lata ubiegłe i 1917 rok 478, 18 marek i za rok bieżący 178,55 i marek razem 656,73, mk.

Rozpatrzenie i zatwierdzenie kosz-
10000 mk. spo-
jskiego budowni-
ezbędnych repe-
lnych w Będzinie.
yborów nowych
ielnego na miej-
powodu upływu
kiego, Machniew-

się w pierwszym
i będzie pra-
na ilość przyby-
ważności obrad
ajliczniejsze przy-

y majowej P. M.
acierzy Szkolnej
dziło 3 i 19 maja
e z Towarzystwem
i Towarzystwem
. Ze sprzedaży
fiar wpłynęło mk.
na znaczek i na-
arzystwom wymie-
o 170,85 mk. Z d.
y ulicznej kwiatka
5 mk. (w tem ko-
hód z obydwu dni

Na piątkowem po-
u rozpatrywał spra-
lczyńskiego miesz-
za pobicie pod ko
ym. Karoliny Leś-
wanego miejsca w
ęta przez oskarżo-
arzy.
adka pod przysięgą,
ocznie wobec nie-
żonego, ukarać go
esztem.

XXXXXXXXX

jcie się
rzy Szkolnej!

XXXXXXXXX